Nr. 4. Toruń, dnia 15. sierpnia 1922 r. Rok I.

WIADOMOŚCI GOSPODARCZE

IZBY PRZEMYSŁOWO-HANDLOWEJ W TORUNIU
DWUTYGODNIK INFORMACYJNY

Prenumerata wynosi w Toruniu i na prowincji:		Ogłoszenia:	
Całorocznie	Mp. 2.400 —	Cała stronica . . .	Mp. 20.000 —
Półroczn e	„ 1.200 —	Pół stronicy	„ 10.000 —
Kwartalnie	„ 600 —	Ćwierć stronicy	„ 5.000 —
		1/8 stronicy	„ 2.500 —

Numer pojedyńczy kosztuje 100 Mk.

Nakład i własność Izby Przem.-Handl. w Toruniu. — Redaktor odpowiedzialny: Dr. Tadeusz Raczyński.

Ulgi dla towarów nadawanych do polskiej części Górnego Śląska.

Mocą rozporządzenia Ministrów Skarbu oraz Przemysłu i Handlu z dnia 14 czerwca 1922 r. obowiązuje następująca ustawa:

1. Zwalnia się od cła towary nadane do przywozu koleją lub statkiem bezpośrednio do obszarów polskiej części Górnego Śląska najpóźniej w dniu objęcia państwowej granicy tej części przez polską władzę celną.

2. Ulga powyższa stosuje się przez urzędy celne w własnym zakresie w ciągu 30 dni od daty objęcia państwowej granicy na polskiej części Górnego Śląska i nie zwalnia od przedstawiania pozwoleń przywozowych na towary oznaczone w liście zakazanych do przywozu.

W dzienniku Ustaw z dnia 4. b. m. przewidziane jest przedłużenie powyższych ulg celnych do dnia 20 sierpnia r. b. włącznie.

Podwyższenie opłat za czynności urzędów miar.

Z dniem 1 sierpnia r. b. wchodzi w życie rozporządzenie Ministra Przemysłu i Handlu z dn. 8 lipca r. b. dotyczące podwyżki o 50% wszystkich stawek opłat wymienionych w rozporządzeniu Ministra Przemysłu i Handlu dn. 13 maja r. b. o opłatach za czynności urzędów miar (Dz. Ust. R. P. nr. 39, poz. 326).

W Dzienniku Ustaw nr. 56 z dnia 26 lipca 1922 r. ogłoszone jest rozporządzenie Ministra Przemysłu i Handlu w przedmiocie wydawania pozwoleń na ustawianie, przenoszenie i używanie kotłów parowych.

§ 1. W końcowym ustępie § 2 lit. b. rozporządzenia z dn. 7 grudnia 1921 r. w przedmiocie wydawania pozwoleń na ustawianie, przenoszenie i używanie kotłów parowych (Dz. U. R. P. nr. 103, poz. 747) należy zastąpić słowa: „b) plan sytuacyjny w 2 egzemplarzach” słowami: „b) plan sytuacyjny w 3 egzemplarzach”.

§ 2. W paragrafie 6 tegoż rozporządzenia należy zamiast słów: „w wymiarce nie mniejszej niż 1 : 100”, wstawić: „w wymiarce nie mniejszej niż jeden do tysiąca”.

§ 3. W ustępie 2 § 8 tegoż rozporządzenia należy zamiast słów: „uzupełnia podanie” wstawić: „uzupełnienia podania”.

Rozporządzenie niniejsze wchodzi w życie z dniem ogłoszenia.

W „Monitorze Polskim” z dnia 8 b. m. czytamy następujące rozporządzenie Ministra Przemysłu i Handlu z dnia 27 czerwca 1922 roku.

W przedmiocie ustanowienia urzędów górniczych okręgowych w obrębie Wyższego Urzędu Górniczego w Katowicach.

§ 1. W obrębie Wyższego Urzędu Górniczego w Katowicach ustanawia się następujące urzędy górnicze okręgowe:

1. Urząd Górniczy Okręgowy w Rybniku, obejmujący części okręgów urzędowych byłych pruskich urzędów górniczych Raciborz i Gliwice południe, położonych w części Górnego Śląska, przyznanej Rzeczypospolitej Polskiej.

2. Urząd Górniczy Okręgowy w Królewskiej Hucie, obejmujący cały okręg urzędowy b. pruskiego urzędu górniczego Królewska Huta, oraz część okręgu urzędowego b. pruskiego urzędu górniczego Bytom południe, położona w części Górnego Śląska przyznanej Rzeczypospolitej Polskiej.

3. Urząd Górniczy Okręgowy w Katowicach, obejmujące całe okręgi urzędowe b. pruskich urzędów górniczych Katowice północ i Katowice południe.

Odnośnie do przyznanej Polsce części Śląska Cieszyńskiego, przejmuje Urząd Górniczy Okręgowy w Katowicach, od chwili objęcia władzy na przyznanej Polsce części Górnego Śląska przez Rzeczpospolitą, agendy urzędu górniczego okręgowego w Cieszynie, tyczące się spraw górniczych, przekazanych austr. ustawą górniczą urzędom górniczym okręgowym.

4. Urząd Górniczy Okręgowy w Tarnowskich Górach, obejmujący część okręgu urzędowych b. pruskich urzędów górniczych Tarnowskiej Góry i Bytom wschód, położonych w części Górnego Śląska przyznanej Rzeczypospolitej Polskiej.

§ 2. Do zakresu działania wymienionych w paragrafie 1-szym urzędów górniczych okręgowych należą:

1. Odnośnie do części Górnego Śląska, wchodzącej w skład województwa śląskiego, wszystkie sprawy, które w myśl ustaw i rozporządzeń Rzeszy Niemieckiej Państwa Pruskiego, obowiązujących na tej części Górnego Śląska w chwili przejęcia tamże władzy przez Rzeczpospolitą Polską, podlegają kompetencji urzędów górniczych okręgowych.

Rozporządzenie niniejsze wchodzi w życie z dniem ogłoszenia.

Sprawozdanie o przemyśle węglowym i żelaznym w Czechosłowacji.

Przemysł węglowy, włókiennisty, metalowy i drzewny najwięcej są reprezentowane w obrębie Moraw i Śląska względnie odgrywają one w stosunku do Polski największą rolę, stan ich zasługuje na dokładniejszy opis.

Według statystyki za rok 1921 wynosiła produkcja węgla w tym roku 116.15 miljonów q węgla kamiennego a zatem o okrągłe 5 miljonów więcej niż w r. 1920 tudzież 210.5 miljonów q węgla brunatnego, czyli o 13.5 miljonów q więcej niż w r. 1920. Jakkolwiek więc w stosunku do 1913 r. spadła produkcja węgla kamiennego o 16.2 milj. q a brunatnego o 19.6 milj. q, to jednak po roku 1913 był to rok największej produkcji czeskosłowackiego węgla. W r. 1921 wynosił w tonnach

	Węgiel kamienny	Węgiel brunatny	Koks	Brykiety
wywóz	1.226.798	4.512.141	300.000	154.000
przywóz	847.337	30.141	115,289	
nadwyżka wywozu	379.461	4.482.000	184.711	154.000

W jakim stopniu zmniejsza się brak zbytu w r. 1922 można wnosić z następującego zestawienia produkcji węgla w pierwszym kwartale b. r.

Węgiel kamienny.

Zagłębie	liczba robotników	w tys. q. produkcja węgla	zmiany: przepracowane	zmiany: nieprzepracowane	wydobyto na zmianę q	tys. q własna kons.	tys. q wyrób koksu	tys. q wyrób brykiet
Praga	4.163	1.186	276.614	25.477	4.33	216	—	—
Slsny	9.553	3.793	641.155	48.198	5.92	614	—	—
Pilzno	7.277	2.191	454.205	27.945	4.82	332	—	53
Chomotów	94	17	5.638	924	3.16	3	—	—
Kutna Hera	3.410	1.622	208.164	15.522	4.91	189	9	—
Most	93	34	6.638	545	5.18	9	—	—
Brno	3.465	779	170.479	34.436	4.57	117	39	80
M. Ostrawa	46.302	17.772	2.615.523	427.423	6.79	2.538	1.426	6
I kwartał 1922	74.357	26.794	4.378.416	580.470	6.35	4.018	1.474	139
IV „ 1921	74.284	27.324	4.559.246	569.243	5.99	4.226	1.560	221
I „ 1921	77.361	30.635	5.345.488	447.015	5.73	4.225	3.974	192

Do powyższych cyfr, które wykazują wszelkie cechy zastoju w górnictwie węglowym, należałoby jedynie dodać, że w ostatnim kwartale prawie we wszystkich kopalniach strajkowali robotnicy od 8—14 dni. Uderzające zmniejszenie się produkcji koksu jest następstwem zupełnego wstrzymania produkcji w 50% wszystkich koksowni i daleko idących organiczeń produkcji w pozostałych zakładach.

Porównanie dat produkcji za marzec 1922 z kwietniem w Zagłębiu Ostrowsko-Karwińskiem daje obraz postępu kryzysu węglowego w tem zagłębiu.

— — —

Zagłębie Ostrawsko-Karwińskie.

	Produkcja w q		Zapasy		Stan robotników	
	węgla	koksu	węgla	koksu	w kopaln. węgla	w koksowniach
Marzec 1922	7.264.684	735.572	320.326	1.298.703	45.813	3 828
Kwiecień 1922	5.303.409	715.385	440.317	1.295.392	45.847	3.541

Zmniejszenie produkcji węgla i koksu czesko-słowackiego a specjalnie Ostrawsko-Karwińskiego powoduje stopniowa utrata dotychczasowych odbiorców. I tak Polska przestała być odbiorcą większych ilości czesko-słowackiego węgla, wskutek zaś zbyt wysokich cen zrezygnował rząd węgierski jeszcze na początku b. r. z dalszych dostaw węgla czeskiego.

Również budapesztańska gazownia, po zawarciu stałego układu z koncernem Stinnesa przestała nabywać czeski węgiel. Do Węgier idzie z zagłębia Ostrawsko-Karwińskiego jedynie dla hut żelaznych towarzystwa Rima-Murany 200 tonn koksu dziennie. Austrjackie huty żelazne pracują już obecnie koksem Stinnesa, a austrjacki przemysł ciężki węglem z zagłębia Saary, którego cena kalkuluje się korzystniej od węgla czeskiego. Dotychczasowymi odbiorcami węgla tutejszego są nadal austrjackie koleje państwowe otrzymujące miesięcznie 9500 tonn węgla, austrjacka kolej południowa miesięcznie 4000 tonn i wiedeńska gazownia miejska, która jest największym odbiorcą zagranicznym z miesięczną konsumcją 30.000 tonn. Ponadto Tow. „Alpine Montan“ z Donawitz, które przed wojną sprowadziło z zagłębia Ostrawsko-Karwińskiego 500.000 tonn węgla rocznie, zamówiło w ostatnich dniach 16 tysięcy tonn koksu.

Pomijając pewne ilości węgla brunatnego, który idzie z Czech do Niemiec i Austrji, dalej minimalny i nieregularny zbyt węgla i koksu do Polski, Rumunji i Jugosławji, lista zagranicznych odbiorców czesko-słowackiego węgla i koksu jest wyczerpana. Pierwsze przyczyny utraty zagranicznych rynków zbytu dla czeskiego węgla datują się z czasów przewrotu po wojnie światowej, kiedy rząd czesko-słowacki ograniczył dotychczasowym odbiorcom dostawy węgla nie mogąc przy zmniejszonej produkcji pokryć zapotrzebowania zagranicy. Wtenczas zmniejszono np. Tow. „Alpine Montan“ miesięczną dostawę 50.000 tonn na 10.000, spodziewając się przez to utrudnić egzystencję austrjackiemu towarzystwu, które podówczas posiadało wielkie zapasy rudy żelaznej a równocześnie wyrządzić przez to przysługę własnemu przemysłowi żelaznemu. Analogiczny wypadek miał miejsce przy eksporcie węgla brunatnego do Niemiec, które w czasach przedwojennych sprowadzały drogą wodną 700.000 tonn rocznie. W rezultacie większość niemieckich odbiorców nawiązała stosunki handlowe z krajowemi kopalniami, skutkiem czego czeski węgiel brunatny stracił naturalny i największy rynek zbytu, tembardziej, że wskutek spadku niemieckiej marki i wysokich opłat transportowych w obrębie Czech, węgiel ten kalkuluje się wyżej od surowca krajowego. Węgiel brunatny utracił również prawie zupełnie austrjacki rynek zbytu.

Skutkiem redukcji dostaw traciły Ostrawsko-Karwińskie kopalnie stopniowo wszystkich odbiorców a szczególnie austrjackie gazownie miejskie, które pomimo, że były specjalnie dla ostrawsko-karwińskiego węgla urządzone, przystosowały obecnie swe urządzenia do węgla z zagłębia Saary i przez to są raz na zawsze dla czeskiej produkcji stracone. Dalszą przyczyną utraty rynków zbytu po przełomie była okoliczność, że kopalnie węgla pozwalały swoim pracownikom wybierać na deputaty (wynoszące w zagłębiu Ostrawsko-Karwińskiem 200.000 tonn rocznie) najpiękniejszy węgiel i wysyłały skutkiem tego zagranicznym gazowniom gatunek gorszy, pomimo, że płaciły wysokie sumy za węgiel i wyrównywały swe rachunki co 14 dni.

Podstawową przyczyną kryzysu w przemyśle węglowym Czechosłowacji jest utrata zdolności konkurencyjnych w stosunku do produktów pochodzących z Górnego Śląska, Polski, Anglji, zagłębia westfalskiego i Saary.

W pierwszej linji zdobywa węgiel z Zagłębia Saary dotychczasowe czeskie rynki zbytu. W południowych krajach używa się obecnie przeważnie angielski węgiel. Saary kalkuluje się znacznie taniej niż kamienny węgiel czeski. Węgiel z Saary, lepszy jakościowo od węgla ostrawsko-karwińskiego, znajduje prawie wyłączny zbyt na Węgrzech. Cena jego jest na 1 tonnie o 2000 kr. węg. niższa jak węgla czeskiego pomijając lepszą jego obecność. W Tryjeście tańszy jest angielski węgiel i koks o 30% od czeskiego węgla i koksu.

Konkurencyjną zdolność utracił czeski węgiel nie tylko w sąsiednich państwach i na dawnych swych rynkach zbytu, lecz co ważniejsze utracił ją w samej Czechosłowacji. Tak np ostrawski koks kosztuje w Kładnie za 1 q Kc 81.26, a w Donawicach 83.04 Kc, podczas gdy węgiel westfalski kosztuje w Kładnie Kc 41.50 a w Donawicach Kc 53 dzięki temu, że po przeliczeniu marki na Kc kosztuje węgiel westfalski loco kopalnia Kc 12.80 koks 16.90 ze wszystkiemi podatkami.

Na tle kryzysu węglowego i różnicy cen zrozumiałą jest sprawa monopolizacji importu polskiego węgla z Górnego Śląska. Ministerstwo Robót Publicznych oddało generalne pozwolenie na import tego węgla „Czesko-słowackiemu towarzystwu przywozu i wywozu“ pozostawiając sobie kontrolę sprzedaży i importu tego węgla dla obrony własnej produkcji. Przeciwko tej monopolizacji zaprotestowały prawie wszystkie związki przemysłowców argumentując to tem, że monopolizacja jest rozszerzeniem państwowej kontroli węglowej, która jest jedną z przyczyn kryzysu w obecnym czasie. Nadto związki te wysuwają argumenty przeciwko monopolowi twierdząc, że należy wykorzystać niski kurs marki i pozwolić na import tym przedsiębiorstwom, których produkcje własnym węglem się nie opłacą, że zaś towarzystwo przywozu i wywozu nie będzie w stanie uczynić zadość potrzebom danych przedsiębiorstw. Sprawa ta nie została jeszcze definitywnie załatwioną, wątpliwem jest jednak bardzo, aby rząd odstąpił od swego planu.

Przemysł żelazny.

Wysoka cena węgla powoduje wysokie ceny produkcji w innych gałęziach przemysłu i dotyka w pierwszej linji przemysł żelazny i metalowy, który zwłaszcza w porównaniu do niemieckiego przemysłu utracił w takim stopniu zdolność konkurencyjną, że n. p. tonna żelaza w sztabach w Czechosłowacji jest w Kc.700. — droższa niż w Niemczech. — Przybliżony stosunek cen na niekorzyść wyrobów czeskich istnieje przy porównaniu z cenami żelaza w Polsce i Austrji. Przemysł ten przechodzi i wiele ostrzejszy kryzys, aniżeli inne gałęzie przemysłu i prawdopodobnie kryzys będzie znacznie dłużej trwał, jak w innych gałęziach przemysłu, gdyż zależy on nietylko od utraconych zagranicznych rynków zbytu, lecz również głównie od inwestycji w innych gałęziach przemysłu, które przy obecnym zastoju nie przeprowadzają ich i długo jeszcze przeprowadzać nie będą, a następnie zależy on w wysokim stopniu od przemysłu budowlanego, który w przeciągu następnych 2—3 lat niema widoków rozwoju.

Huty żelazne przemysłowego okręgu Moraw i Śląska sprowadzają materjał ze Szwecji, częścią zaś ze Słowaczyzny i Austrji. Na wysokość cen żelaza wpływa niekorzystnie ta okoliczność, że własna ruda ze Słowaczyzny, leżąca w odległości 280 km. od pieców hutniczych Witkowic, jest znacznie droższa jak szwedzka, pomimo, że w porównaniu ze szwedzką jest jakościowo znacznie gorsza, bo zawiera zaledwie 45% żelaza, podczas gdy szwedzka zawiera go 60%. Różnicę cen na niekorzyść czeskiej rudy powoduje głównie wysoki koszt transportu, który przy przewozie rudy szwedzkiej od Szczecina do Bogumina wynosi za 1 tonnę K. c. 40.50, podczas gdy transport rudy żelaznej ze Słowaczyzny do Witkowic kosztuje za 1 tonnę K. c. 69.60. Jeśli się przytem weźmie pod uwagę, że metalowy przemysł czeski pracuje droższą siłą roboczą i droższym węglem, jak konkurencyjny przemysł niemiecki to utrata zdolności konkurencyjnej czeskiego przemysłu hutniczego, a co zatem idzie i utrata dotychczasowych rynków zbytu jest prostem następstwem faktów życia gospodarczego.

Oprócz konkurencji niemieckiej przemysł żelazny, zwłaszcza północnych czech, zostaje poważnie zagrożony kapitał Stinnessa, który zakupił akcje towarzystwa Alpine Montan w Styrji. Towarzystwo to przystępuje obecnie do rozbudowania zakładów hutniczych w Donawitz w wielkich rozmiarach, co potrwa kilka lat, zanim będą gotowe. Impuls do rozbudowy dają pewne widoki wyparcia przemysłu czeskiego z dobrego rynku bałkańskiego, z którego tenże dotychczas korzystał. W gorszej sytuacji niż w Czechach znajduje się ta gałąż przemysłu w przemysłowym obwodzie Moraw a zwłaszcza Śląska, którego 70% produkcji przeznaczone jest na dotychczasowy zbyt w Polsce i Węgrzech. Dziś warunki zbytu zmieniły się do tego stopnia, że 1 kg. żelaza w Polsce jest tańszy jak w hutach śląsko-morawskich. Położenie tych zakładów ilustruje fakt, że frysztacka walcownia żelaza i stali, która normalnie zatrudniała 2400 robotników, a w ostatnich miesiącach zwolniła ich 1300, jest obecnie zmuszona do dalszego ograniczenia produkcji, gdyż otrzymuje tylko minimalne zamówienia. Przedsiębiorstwo to, tracąc przy każdym wysłanym do Hamburga wagonie towaru przeszło Kc. 2000, zmuszone było zamknąć zupełnie kilka swych warsztatów i zwolnić z dniem 3-go maja dalszych 700 robotników. Drugim przykładem kryzysu w przemyśle żelaznym jest fakt, że trzynieckie huty, których własne koszta surówki z olbrzymich zapasów rudy zakupionych w r. 1920 i 1921 wynoszą Kc. 2 za 1 kg., surówkę tą odsprzedawały do połowy maja po Kc. 1,45, a obecnie ofiarują ją nawet po 1,25 za 1 kg., aby się pozbyć martwego kapitału i z obawy, że przy dłuższym trwaniu kryzysu będą musiały większe jeszcze ponieść straty. Położenie tego przemysłu na Śląsku i Morawach pogorszy się jeszcze ze względu na możność eksportu na wschód z chwilą objęcia przez Polskę Górnego Śląska.

Stan zasiewów na Węgrzech i w Rumunji.

Spodziewany jest b. pomyślny wynik tegorocznych zbiorów, tembardziej, że stosunki atmosferyczne obecnie znacznie się polepszyły.

Tegoroczny zbiór buraków cukrowych zapowiada się również lepiej, niż w roku zeszłym. Pod uprawą buraków cukrowych znajduje się około 60.000 mórg katastralnych. Przeszłoroczna kampanja cukrowa wskutek niepomyślnego zbioru buraków nie była w stanie pokryć zapotrzebowania krajowego, to też rząd zezwolił wskutek

tego na wolny przywóz cukru z zagranicy, uchylając równocześnie dotychczasowe agio celne na cukier.

W Rumunji spodziewane są w roku bieżącym niezwykle bogate zbiory. Podobno od lat dwudziestu nie było tam takich urodzajów. Z ogólnego zbioru, który obliczono w przybliżeniu na 1.000.000 wagonów dla eksportu, może być przeznaczone około 300.000 wagonów. Rząd rumuński przedsięwziął należyte zarządzenia na kolejach i w żegludze dunajskiej, aby te masy zboża mogły być wywiezione.

Handel z Kanadą.

Niżej wymienione artykuły wywozowe polskie miałyby bardzo dobre widoki zbytu na rynkach kanadyjskich:

1. Meble koszykowe, w konkurencji z meblami trzcinowemi, wyrabianemi tam z surowca japońskiego.
2. Zabawki drewniane, kolorowane, także lalki.
3. Artykuły zdobnictwa polskiego, drewniane szkatułki, przedmioty patynowane metaloplastycznie.
4. Kilimy o wzorach krajowych w konkurencji z wyrobami indyjskimi o kolorycie czarno-pomarańczowym.
5. Batiki.
6. Filmy kinematograficzne, zwłaszcza obrazy z ostatnich walk, odparcie najazdu bolszewickiego i t. p.
7. Pierze i puch (gęsie i kacze).
8. Chusty na głowę.

Z przemysłu chemicznego w Toruniu.

W zakresie wytwórczości chemicznej powstaje w Toruniu nowa placówka przemysłowa pod firmę „ATRA", Fabryka Farb Graficznych, właśc. Wacław Taniewicz i Władysław Mientkowski. Fabryka ta, zbudowana ściśle według najnowszych wymagań techniki budowlanej, uposażona we wszystkie nowoczesne urządzenia, zaopatrzona w maszyny i aparaty zagraniczne najnowszego typu, wytwarzać będzie wszelkiego rodzaju farby graficzne, i pokosty graficzne oraz wszelkie do tej produkcji potrzebne półsurowce. W tym celu uruchamia się równoczocześnie fabrykację, rafinerję i bielarnię oleju roślinnego, fabrykę sadzy, oraz destylację żywicy. W organizacji i przygotowaniu znajduje się także dział fabrykacji kolorowych farb ziemnych.

Nowa placówka, mając na czele rutynowanych handlowców i pierwszorzędne siły fachowe z długoletnią praktyką w zakresie farbiarstwa w Niemczech i Włoszech, daje gwarancję, że wytwarzać będzie towar co do jakości bezwzględnie zdolny do konkurowania z fabrykatami zagranicznemi, a wytwarzać będzie taniej, bo niezależnie od zagranicznych surowców i polityki handlowo-celnej.

Uniezależnienie wspaniale się rozwijających zakładów graficznych od rynków zagranicznych, a specjalnie niemieckich, należy powitać z uznaniem.

Obok starań o pokrycie zapotrzebowania krajowego, organizują kierownicy nowego przedsiębiorstwa eksport za granicę, tak gotowych fabrykatów, jak i półsurowców, szczególnie sadzy, które wytwarzać się będzie w wielkich ilościach i kilkunastu gatunkach, oraz kalafonji, do krajów o mało rozwiniętym przemyśle chemicznym.

Targi i Wystawy.

W Londynie podjęto inicjatywę w kierunku zorganizowania tamże stałej wystawy wzorów przemysłu polskiego. Wzywa się polskie sfery przemysłowe i handlowe do jaknajszerszego brania udziału w sprawie dostarczenia odn. wzorów, celem wysłania ich na projektowaną wystawę. Bliższych informacji udzieli Ministerstwo Przemysłu i Handlu — Departament Handlowy w Warszawie.

W Montrealu w Kanadzie projektuje się urządzenie wystawy wzorów przemysłu polskiego, ewent. wędrownej, t. j. mającej później udać się na zachód Kanady (do miast Winnipeg, Edmonton i t. d.). Sfery zainteresowane zechcą zgłosić gotowość wzięcia udziału w tejże wystawie do Ministerstwa Przemysłu i Handlu (Departament Handlowy, Wydział 16) w Warszawie, Elektoralna 2.

Ruch wydawniczy.

Tygodnik „Skóra i Obuwie", wychodzący już 9 lat w Poznaniu, przeszedł w ręce Towarzystwa Wydawniczego „Kupiec" w Poznaniu. Numer 29 wyszedł jako pierwszy pod nową redakcją i wykazuje bogatą, obszerną treść fachową, jak następuje:

„Na drogę. — Etyka fidułkowa. — Na marginesie niemieckiego bojkotu gospodarczego. — Wykończenie skór garbowanych. — Z historji skór. — Wewnętrzna budowa skór garbarskich. — Co to jest „Boxcalf"? — Białoskórnictwo w Polsce. — Drugie Targi Wschodnie we Lwowie. — Rady praktyczne o dekorowaniu okien wystawnych w handlach obuwniczych. — O wyrobie skór baranich. — Skóry koźlęce (szewro, giemza). — Wywóz skór z Rosji. — Obuwie z głębin morza. — Przemysł garbarski w Włocławku. — Nowa taryfa dla czeladzi obuwniczej w Bydgoszczy. — Ze zgromadzenia siodlarzy w Warszawie. — Z wiedzy i techniki: Pasty do butów. — Sprzedaż dodatków. — Jak uprzedzić ukazywanie się plam na obuwiu gotowem. — Szewro a skóry baranie. — Polerowanie na gorąco. — Rynek skór i konjuktury".

Abonament kwartalny wynosi 480 mk. Adres: „Skóra i Obuwie", Poznań — Wielka 10.

W Dzienniku Ustaw z dnia 4. sierpnia 1922 r., nr. 60 ogłoszona jest następująca

taryfa opłat za przewóz towarów: *)

Za odległość kilometrów	Opłaty w markach za 100 kilogramów						
	Klasa przesyłek pośpiesznych	Klasy przesyłek zwyczajnych					
		I	II	III	IV	V	VI
1 — 10	190	130	100	70	40	30	25,00
11	208	142	109	76	43	32	26,50
12	226	154	118	82	46	34	28,00
13	244	166	127	88	49	36	29,50
14	262	178	136	94	52	38	31,00
15	280	190	145	100	55	40	32,50
16	298	202	154	106	58	42	34,00
17	316	214	163	112	61	44	35,50
18	334	226	172	116	64	46	37,00
19	352	238	181	124	67	48	38,50
20	370	250	190	130	70	50	40,00
21	388	262	199	136	73	52	41,50
22	406	274	208	142	76	54	43,00
23	424	286	217	148	79	56	44,50
24	442	298	226	154	82	58	46,00
25	460	310	235	160	85	60	47,50
26	478	322	244	166	88	62	49,00
27	496	334	253	172	91	64	50,50
28	514	346	262	178	94	66	52,00
29	532	358	271	184	97	68	53,50
30	550	270	280	190	100	70	55,00
31	568	382	289	196	103	72	56,50
32	586	394	298	202	106	74	58,00
33	604	406	307	208	109	76	59,50
34	622	418	316	214	112	78	61,00
35	640	430	325	220	115	80	62,50
36	658	442	334	226	118	82	64,00
37	676	454	343	232	121	84	65,50
38	694	466	352	238	124	86	67,00
39	712	478	361	244	127	88	68,50
40	730	490	370	250	130	90	70,00
41	748	502	379	256	133	92	71,50
42	766	514	388	262	136	94	73,00
43	784	526	397	268	139	96	74,50
44	802	538	406	274	142	98	76,00
45	820	550	415	280	145	100	77,50
46	838	562	424	286	148	102	79,00
47	856	574	433	292	151	104	80,50
48	874	586	442	298	154	106	82,00
49	892	598	451	304	157	108	83,50
50	910	610	460	310	160	110	85,00

*) Do opłat przewozowych, podanych w niniejszych tablicach, wliczone są odnośne opłaty stacyjne, które wynoszą po 10 mk. za każde 100 kilogramów.

Za odległość kilometrów	Opłaty w markach za 100 kilogramów						
	Klasa przesyłek pośpiesznych	Klasy przesyłek zwyczajnych					
		I	II	III	IV	V	VI
51	928	622	469	316	163	112	86,50
52	946	634	478	322	166	114	88,00
53	964	646	487	328	169	116	89,50
54	982	658	496	334	172	118	91,00
55	1000	670	505	340	175	120	92,50
56	1018	682	514	346	178	122	94,00
57	1036	694	523	352	181	124	95,50
58	1054	706	532	358	184	126	97,00
59	1072	718	541	364	187	128	98,50
60	1090	730	550	370	190	130	100,00
61	1108	742	559	376	193	132	101,50
62	1126	754	568	382	196	134	103,00
63	1144	766	577	388	199	136	104,50
64	1162	778	586	394	202	138	106,00
65	1180	790	595	400	205	140	107,50
66	1198	802	604	406	208	142	109,00
67	1216	814	613	412	211	144	110,50
68	1234	826	622	418	214	146	112,00
69	1252	838	631	424	217	148	113,50
70	1270	850	640	430	220	150	115,00
71	1288	862	649	436	223	152	116,50
72	1306	874	658	442	226	154	118,00
73	1324	886	667	448	229	156	119,50
74	1342	898	676	454	232	158	121,00
75	1360	910	685	460	235	160	122,50
76	1378	922	604	466	238	162	124,00
77	1396	934	703	472	241	164	125,50
78	1414	946	712	478	244	166	127,00
79	1432	958	721	484	247	168	128,50
80	1450	970	730	490	250	170	130,00
81	1468	982	739	496	253	172	131,50
82	1486	994	748	502	256	174	133,00
83	1504	1006	757	508	239	176	134,50
84	1522	1018	766	514	262	178	136,00
85	1540	1030	775	520	265	180	137,50
86	1558	1042	784	526	268	182	139,00
87	1576	1054	793	532	271	184	140,50
88	1594	1066	802	538	274	186	142,00
89	1612	1078	811	544	277	188	143,50
90	1630	1090	820	550	280	190	145,00
91	1648	1102	829	556	283	192	146,50
92	1666	1114	838	562	286	194	148,00
93	1684	1126	847	568	289	196	149,50
94	1702	1138	856	574	292	198	151,00
95	1720	1150	865	580	295	200	152,50
96	1738	1162	874	586	298	202	154,00
97	1756	1174	883	592	301	204	155,50
98	1774	1186	892	598	304	206	157,00
99	1792	1198	901	604	307	208	158,50
100	1810	1210	910	610	310	210	160,00

Wystawa próbek towarowych w Budapeszcie.

Wystawa ta, która się odbyła w Budapeszcie w końcu czerwca, dała lepszy obraz o sprawności węg. przemysłu, niż wystawa z. r. Liczba węg. wystawców ok. 700, nie obejmowała wszystkich poważnych węg. firm, natomiast wiele mniej znanych.

Liczba zwiedzających cudzoziemców miała osięgnąć, według oficjalnych dat 20.000 osób. Największą ich część stanowili kupcy węg. z ostąpionych czeskich, rum. i jugosławiańskich obszarów.

Oferty.

1. Firma Giuseppe Mauro w Trieście oferuje w większej ilości surowce niezbędne przy fabrykacji czekolady.

   Zainteresowane firmy, pragnące nawiązać stosunki handlowe z wymienioną firmą, zechcą się zwrócić do takowej bezpośrednio.
2. Jedna z znaczniejszych firm zagranicznych zwróciła sie do nas z prośby o podanie adresów firm, mogących dostawiać większe ilości soków owocowych, potrzebnych do fabrykacji wódek i likierów.

   Firmy, mające ten artykuł na zbyciu, zechcą, podać swe adresy w kancelarji Izby naszej.
3. Jedna z największych firm krakowskich uprasza o wskazanie jej źródeł i fabryk krajowych, wyrabiających drewniane małe pudełka do czernidła dla obuwia i butów, jak i wiór drewnych, których to artykułów potrzebuje odnośna firma w znaczniejszych ilościach.

   Bliższych szczegółów można zasięgnąć w biurze Izby.

Ruch paczkowy między Polską a Łotwą.

Ministerstwo Poczt i Telegrafów komunikuje: z dniem 15 sierpnia r. b. podjęty zostanie ruch paczkowy między Polską a Łotwą.

Przedłużenie mocy prawnej patentów na wynalazki.

(Dz. U R. P. z dnia 18 lipca 1922. Nr. 53, poz. 490).

Rozporządzenie Ministra Przemysłu i Handlu z dnia 28 czerwca 1922 r. wprowadza przedłużenie mocy prawnej patentów na wynalazki, oraz świadectw ochronnych na wzory rysunkowe, modele i znaki towarowe, udzielonych na zasadzie poprzednio obowiązujących ustaw.

Na mocy artykułu 33 dekretu z dnia 4 lutego 1919 r. o patentach na wynalazki, art. 15 dekretu z dnia 4 lutego 1919 r. o ochronie wzorów rysunkowych i modeli, oraz art. 23 dekretu z dnia 4 lutego 1919 r. o ochronie znaków towarowych (Dz. P. P. P. Nr. 13, poz. 137—139) zarządza się, co następuje:

Termin do składania podań o patenty na wynalazki, o ochronę wzorów rysunkowych i modeli, tudzież ochrony znaków towarowych, zgłaszanych do Urzędu Patentowego, na zasadzie art. 33 dekretu z dnia 4 lutego 1919 r. o patentach na wynalazki, art. 15 dekretu z dnia 4 lutego 1919 r. o ochronie wzorów rysunkowych i modeli, oraz art. 23 dekretu z dnia 4 lutego 1919 r. o ochronie znaków towarowych (Dz. P. P. P. Nr. 13, poz. 137—139), przedłużony ostatnio rozporządzeniem Ministra Przemysłu i Handlu z dn. 23 grudnia 1921 r. (Dz. U. R. P. Nr. 108, poz. 797) dla obszaru b. zaboru rosyjskiego do dnia 30 czerwca 1922 r., przedłuża się dla tegoż obszaru do dnia trzydziestego września tysiąc dziewięćset dwudziestego drugiego roku.

Dział adresowy.

Polska sieć konsularna.

PARAGUAY.

Asuncion — Kons. honorowy.

PERU.

Lima = Kons. honorowy.

SZWAJCARJA.

Bern — Wydział Kons. przy Poselstwie, adres: Tunstrasse 20.

Zurych — Konsulat II. kl., adres: Fraumunsterstrasse 13. (C. d. n.)

Drukarnia Toruńska T. A.